Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
Doma Laukums 8A, Rīga, LV-1939, tālr. 67221848, fakss 67220448, e-pasts neplpadome@neplpadome.lv

Lēmums

Rīga

19.09.2022. 14:17 Nr. 18012000002522-2

Par soda piemērošanu

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (Ivars Āboliņš, Aurēlija Ieva Druviete, Ieva Kalderauska, Andis Plakans, Ilva Milzarāja) konstatēja:

2022. gada 15.septembrī, izskatot 2022. gada 11.augustā uzsākto administratīvā pārkāpuma lietu par iespējamo Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa VSIA "Latvijas Televīzija", reģistrācijas numurs 40003080597, darbībā, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) šādā sastāvā – Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš, Padomes priekšsēdētāja vietniece Aurēlija Ieva Druviete, Padomes locekļi Ieva Kalderauska, Ilva Milzarāja un Andis Plakans, piedaloties VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvim,

konstatē:

[1] Padome ir veikusi VSIA "Latvijas Televīzija" programmā "LTV1" (apraides atļauja Nr. TA-057/1, darbības pamatnosacījumi Nr. TA-057/1−1) 2022.gada 28.jūlijā izplatītā raidījuma "1:1" atbilstības izvērtēšanu priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas prasībām un konstatējusi turpmāk norādīto.

[2] Programmā "LTV1" 2022.gada 28.jūlijā no pulksten 00:35:40 līdz pulksten 01:16:27 tiek izplatīts raidījums "1:1" (turpmāk arī – Raidījums), kurā kā Raidījuma viesis ir uzaicināts profesors un gastroenterologs Anatolijs Danilāns. Konkrētais raidījums pirmreizēji izplatīts 2021.gadā, šis ir raidījuma atkārtojums. Izvērtējot Raidījumu, konstatēts:

[2.1] Raidījumā tiek izplatīta informācija par Raidījuma viesi Anatoliju Danilānu gan kā personību, gan kā savas jomas profesionāli ne tikai gastroenteroloģijas jomā, bet arī saistībā ar Covid –19, kā arī tiek diskutēts par Raidījuma viesa Anatolija Danilāna hobijiem, izceļot deputāta kandidāta personības pozitīvās iezīmes.

[3] Ievērojot to, ka Latvijas Republikas Satversmes 11.pantā ir noteikts, ka Saeimas vēlēšanas izdarāmas oktobra mēneša pirmajā sestdienā, tad 2022.gadā Saeimas vēlēšanas notiks 2022.gada 1.oktobrī. Līdz ar to priekšvēlēšanu aģitācijas periods Saeimas vēlēšanām sākās 2022.gada 4.jūnijā.

[4] Centrālās vēlēšanu komisijas mājas lapā[1] ir pieejama informācija, ka Anatolijs Danilāns ir Saeimas vēlēšanu 2022 deputāta kandidāts ar trīsdesmit devīto numuru partijas "Attīstībai/Par!"

sarakstā.

[5] Tādējādi konstatējams, ka pārbaudāmais raidījums – 2022.gada 28.jūlija raidījums "1:1", kurā piedalās deputāta kandidāts Anatolijs Danilāns, ir izplatīts priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā.

[6] Izvērtējot 1.un 2. punktā konstatēto un 3., 4. un 5. punktā norādīto, 2022.gada 11.augustā Padome pieņēma lēmumu Nr. 300/1-2 (lēmuma numurs administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmā – 18012000002522-1), ar kuru uzsāka administratīvā pārkāpuma procesu lietā par iespējamo Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35. panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu VSIA "Latvijas Televīzija" darbībā, tas ir, programmā "LTV1" 2022.gada 28.jūlijā izplatot raidījumu "1:1", tādejādi, iespējams, neievērojot Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 3.panta pirmo daļu. Šajā punktā minētais lēmums VSIA "Latvijas Televīzija" nosūtīts 2022.gada 16.augustā, izmantojot administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmu (APAS).

[7] 2022.gada 17.augustā Padome nosūtīja vēstuli Nr. 43/6–7, ar kuru informēja VSIA "Latvijas Televīzija" par to, ka 2022.gada 11. augustā tika pieņemts lēmums Nr.300/1–2 par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu lietā Nr. 18012000002522 un vienlaikus lūgusi VSIA Latvijas televīzija" izvērtēt Padomes konstatēto un sniegt paskaidrojumus minētajā lietā.

[8] 2022.gada 26.augustā Padome ir saņēmusi VSIA "Latvijas Televīzija" paskaidrojumus Nr.78/1-7.2 (Padomē reģistrēti 29.08.2022 ar Nr. 46/6–7), kuros VSIA "Latvijas Televīzija" pārkāpumu neatzīst, savu nostāju pamatojot ar turpmāk norādītajiem argumentiem:

[8.1] VSIA "Latvijas Televīzija" savos paskaidrojumos norāda, ka 2022. gada 28. jūlijā televīzijas programmā "LTV1" tika pārraidīts raidījuma "1:1" atkārtojums. Pirmreizēji šis raidījums televīzijas programmā "LTV1" tika demonstrēts 2021. gada 7. decembrī. Raidījumā tika intervēts profesors Anatolijs Danilāns. Tā kā raidījums tika veidots 2021. gada beigās, tad raidījuma veidotājiem vēl nebija zināms, ka Anatolijs Danilāns būs deputāta kandidāts 2022.gada Saeimas vēlēšanās. Papildus tam VSIA "Latvijas Televīzija" norāda, ka iepriekš minētā raidījuma atkārtojuma pārraidīšana priekšvēlēšanu aģitācijas periodā netika izvēlēta tāpēc, ka Anatolijs Danilāns ir deputāta kandidāts 2022. gada Saeimas vēlēšanās. Tieši pretēji, veidojot 2022. gada jūlija mēneša programmu plānu, LTV apzināti atteicās no tādu raidījumu atkārtojumu izvēles, kurās dalību ņēma ar politiskiem procesiem saistītas personas. Raidījuma atkārtojums ar Anatolija Danilāna līdzdalību tika izvēlēts tāpēc, ka LTV programmas plānotāju ieskatā šīs personas profesionālā un cita darbība nekādā veidā nebija saistīta ar politiku un nebija nekādu pazīmju, ka šī persona varētu kandidēt vai jebkādā veidā varētu būt tieši saistīta ar 2022.gada Saeimas vēlēšanām.

[8.2] VSIA "Latvijas Televīzija" savos paskaidrojumos norāda, ka saskaņā ar LTV Programmu plānošanas instrukciju katra mēneša programmu plāns LTV programmās tiek veidots līdz iepriekšējā mēneša 5.-10. datumam. Tas nozīmē, ka jūlija mēneša programma tika saplānota līdz 5.-10. jūnijam. Vasaras sezonas plānošana ir vēl savlaicīgāka, jo periods no jūnija pēdējās nedēļas, kad beigusies regulārā sezona, līdz augusta beigām/septembra sākumam vidēji 10 nedēļu garumā tiek plānots vienkopus pēc sleju principa. Atsevišķi konkrēti raidījumi speciāli netiek plānoti, bet gan prime-time, gan nakts programmā tiek plānoti vienāda nosaukuma raidījumi maksimāli vienādā laikā pēc nedēļas vai dienu principa atbilstoši lineārajai programmai nepieciešamajā hronometrāžā. Papildus jāpiebilst, ka salīdzinājumā ar regulāro rudens/ziemas/pavasara televīzijas sezonu ar apjomīgu oriģinālsatura apjomu, vasaras sezonas programmas specifika ir būtisks arhīva satura pieaugums. Vidēji oriģinālsatura un to atkārtojumu īpatsvars samazinās par 70%, tā vietā aktīvi un lielā daudzumā tiek plānoti arhīva raidījumi, kas nav piesaistīti konkrētam notikumam, procesam, gadalaikam un tamlīdzīgi. Papildus tam VSIA "Latvijas televīzija" atzīmē, ka raidījums "1:1" nakts programmā netika plānots mērķtiecīgi ar fokusu uz konkrēto personu, kas piedalās raidījumā, izcelšanu, jo raidījuma "1:1" atkārtojums "LTV1" nakts programmā tika plānots sešas nedēļas pēc kārtas, un nav speciāli izvēlēts ar mērķi izcelt kādu konkrētu personu.

[8.3] VSIA "Latvijas Televīzija" savos paskaidrojumos norāda, ka par Anatolija Danilāna kandidēšanu informācija tika saņemta 2022. gada 9. jūlijā, tas ir, daudz vēlāk, nekā šis raidījuma atkārtojums tika ieplānots LTV programmā. Papildus tam VSIA "Latvijas Televīzija"

norāda, ka LTV rīcībā pagaidām nav rīka (piemēram, datorprogrammas) vai speciāli nolīgta darbinieka, kas monitorētu visus publiski izskanējušos paziņojumus par personu iesaistīšanos 2022.gada Saeimas vēlēšanu kampaņā un operatīvu veiktu nepieciešamās izmaiņas Latvijas Televīzijas programmu plānos. Līdz ar to konkrētajā gadījumā netika savlaicīgi konstatēta Anatolija Danilāna iesaistīšanās Saeimas vēlēšanu kampaņā un veiktas izmaiņas programmā, aizstājot raidījuma atkārtojumu ar citu.

[8.4] Tāpat VSIA "Latvijas Televīzija" savos paskaidrojumos norāda, ka raidījums tika veidots krietnu laiku pirms tam, kad kļuva zināms par konkrētās personas dalību 2022.gada Saeimas vēlēšanās, līdz ar to LTV ieskatā ir neiespējami, ka raidījums varētu saturēt tiešus vai netiešus aicinājumus balsot par vai pret kādu deputātu kandidātu, kas pretendē uz ievēlēšanu Saeimā 2022. gada rudenī, kā arī, kā jau minēts iepriekš, ne veidojot raidījumus, ne arī izvēloties iekļaut tā atkārtojumu LTV programmā, ne LTV kopumā, ne arī atbildīgajiem darbiniekiem un raidījumu veidotājiem nebija nodoma veikt vai pieļaut tiešu vai netiešu priekšvēlēšanu aģitāciju.

[8.5] Papildus VSIA "Latvijas Televīzija" savos paskaidrojumos norāda, ka raidījuma "1:1" atkārtojums televīzijas programmā "LTV1" – 2022. gada 28. jūlijā pulksten 00:36 (pēc SIA "TNS Latvia" datiem 27.07.2022. pulksten 24:36), līdz ar to skatījumu skaits ir neliels, ko apstiprina pielikumā pievienotā SIA "TNS Latvia" vēstule.

[9] Ņemot vērā to, ka iespējamo administratīvo pārkāpumu ir izdarījis sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, Padome ir nosūtījusi vēstuli arī Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu Ombudam Andai Rožukalnei, lūdzot savas kompetences ietvaros izvērtēt LTV rīcību. 2022.gada 29.augustā Padome ir saņēmusi Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu Ombuda atzinumu, kurā Ombuds ārpus savas kompetences ir centies vērtēt Latvijas Televīzijas rīcību Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma ietvaros.

[10] 2022.gada 31.augustā Padome nosūtīja VSIA "Latvijas Televīzija" vēstuli Nr. 45/6–7, ar kuru informēja, ka 2022.gada 15.septembra Padomes sēdē tiks izskatīta administratīvā pārkāpuma lieta Nr. 18012000002522 par iespējamo Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa VSIA "Latvijas Televīzija" darbībā. Vienlaikus Padome informēja, ka Padomes sēdē, kurā tiks izskatīta administratīvā pārkāpuma lieta Nr.18012000002520, notiks attālināti, izmantojot programmu MS Teams un aicināja VSIA "Latvijas televīzija" līdz 2022.gada 12.septembrim informēt Padomi par kontaktpersonu, kura attālināti piedalīsies Padomes sēdē.

[11] Uz lietas izskatīšanu VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis bija pieslēdzies attālināti, izmantojot programmu MS Teams. Lietas izskatīšanas laikā VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis uzturēja iepriekš rakstiskajos paskaidrojumos norādīto pozīciju, kā arī papildināja, ka VSIA "Latvijas Televīzija", izvēloties arhīva raidījumus vasaras periodam, pieņēma redakcionālu lēmumu jūnija sākumā par izplatāmajiem arhīva raidījumiem, kurus vasaras periodā neizdevās pārbaudīt, vai tie atbilst Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma ierobežojumiem, jo bija atvaļinājumu laiks, kā arī norādīja, ka lēmumi par konkrētu arhīva raidījumu izplatīšanu tiek pieņemti koleģiāli, bet nevis vienpersoniski, tādējādi izslēdzot kādu privātu ieinteresētību. Papildus VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atzīmēja, ka raidījumus, kur raidījuma dalībnieks ir viens, bija iespēja izkontrolēt, taču tas netika izdarīts. Uz Padomes jautājumu, kad tika ieplānoti arhīva raidījumu atkārtojumi vasaras sezonā, VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis sniedz atbildi, ka tas bija jūnija sākumā un to, ka VSIA "Latvijas Televīzija" rīcībā nav tehniska rīka vai sistēmas, ar ko pēc tam izkontrolēt raidījumus, kas neatbilst, jo tas notiek tikai, ja kāds pārbauda individuāli un konstatē neatbilstības. Uz Padomes jautājumu, vai VSIA "Latvijas Televīzija" ir iekšējās kontroles sistēma, kas var pārbaudīt, vai tiek ievēroti priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā noteiktie ierobežojumi, VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atbild, ka esot šāds normatīvais akts un par to ir atbildīgās personas. Uz Padomes jautājumu par to, vai, konstatējot raidījumu, kas neatbilst priekšvēlēšanu aģitācijas perioda ierobežojumiem, to ir iespējams mainīt, VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis sniedza pozitīvu atbildi, norādot, ka tas ir iespējams ļoti īsā laika periodā. Uz Padomes jautājumu, vai VSIA "Latvijas Televīzija" atzīst vainu,VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atbildēja, ka vainu neatzīst, jo šajā raidījumā neesot priekšvēlēšanu aģitācija un neesot arī nodoma un cēloniskās sakarības, tai pat laikā norāda, ka, ja VSIA "Latvijas Televīzija", ja viņu sistēma būtu labāka, tad varētu nokonstatēt šo raidījumu. Uz

Padomes jautājumu, vai tiešām nebija iespējas nokontrolēt šī raidījuma izplatīšanu, ņemot vērā, ka sākot ar 2022.gada 6.jūliju, kas ir 22 (divdesmit divas) dienas pirms 2022.gada 28.jūlija, bija pieejama plaša informācija medijos, tajā skaitā arī VSIA "Latvijas Televīzija" ziņu raidījumos, par raidījuma viesa Anatolija Danilāna kandidēšanu Saeimas vēlēšanās no partijas "Attīstībai/Par", VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atbild, ka kontrole ir nepietiekama un darbiniekam, kurš to varēja pamanīt, iespējams, nebija tādas informācijas. Uz Padomes jautājumu, vai pēc šī gadījuma ir izdarīti secinājumi, VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atbild, ka ir jāveido rīks ar deputātu kandidātu uzvārdiem un piebilst, ka saistībā ar arhīva raidījumiem tas vienalga esot problemātiskāk, jo bieži vien neesot anotācijas un tad esot jāpiesaista cilvēks, kas šo informāciju iegūst. Uz Padomes jautājumu, vai pirms priekšvēlēšanu aģitācijas perioda notiek darbinieku iepazīstināšana ar priekšvēlēšanu aģitācijas perioda ierobežojumiem, VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvis atbild, ka pirms katrām vēlēšanām tiek izdoti iekšējie dokumenti, kurus saskaņo ar atbildīgo struktūrvienību vadītājiem un pēc tam vadītāji ar šiem dokumentiem tālāk iepazīstina savus darbiniekus.

Ievērojot minēto, Padome

secina:

[12] Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma (turpmāk – PAL) 1.panta 3.punkts nosaka, ka priekšvēlēšanu aģitācija ir "politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības vai deputāta kandidāta reklamēšana plašsaziņas līdzekļos vai citādā veidā, ja tā satur tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko partiju, politisko partiju apvienību, vēlētāju apvienību vai deputāta kandidātu."

[13] PAL 1.panta 4.punkts nosaka, ka priekšvēlēšanu aģitācijas periods ir "laika posms no 120.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai. Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta vai republikas pilsētas dome vai novada dome tiek atlaista, vai tiek izsludinātas atkārtotas vēlēšanas, priekšvēlēšanu aģitācijas periods ir laika posms no vēlēšanu izsludināšanas dienas līdz vēlēšanu dienai." Konkrētajā gadījumā, ievērojot to, ka Latvijas Republikas Satversmes 11.pantā ir noteikts, ka Saeimas vēlēšanas izdarāmas oktobra mēneša pirmajā sestdienā, tas ir, 2022.gada 1.oktobrī, tātad priekšvēlēšanu aģitācijas periods Saeimas vēlēšanām 2022 sākās 2022.gada 4.jūnijā.

[14] PAL 1.panta 6.punkts nosaka, ka slēptā priekšvēlēšanu aģitācija ir "priekšvēlēšanu aģitācija, par kuru saņemta samaksa un kuras apmaksātājs (atlīdzības devējs) pretēji šā likuma noteikumiem nav norādīts."

[14.1] PAL 1.panta 5.punkts nosaka, ka samaksa ir "jebkāda atlīdzība, tai skaitā jebkuri mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu citai personai u.c. (turpmāk arī — maksa)"

[15] PAL 3.panta pirmā daļa nosaka, ka "slēptā priekšvēlēšanu aģitācija ir aizliegta."

[16] PAL 11.panta "Vispārīgie nosacījumi priekšvēlēšanu aģitācijai elektronisko plašsaziņas līdzekļu televīzijas un radio programmās" astotā daļa nosaka, ka "Pirms katras šajā pantā paredzētās priekšvēlēšanu aģitācijas un uzreiz pēc tās skaidri un nepārprotami paziņojams, kurš aģitācijas veicējs šo priekšvēlēšanu aģitāciju apmaksājis."

[17] Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) ir sagatavojis "Informatīvo materiālu par priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumiem" (turpmāk – KNAB informatīvais materiāls)[2], kurā ir aprakstīts, ko parasti satur priekšvēlēšanu aģitācijas materiāls:

1) informāciju par deputātu kandidātu, politisko partiju vai politisko partiju apvienību;

2) informāciju par politiskās partijas vai to apvienības vadošo personu (arī par tādu, kura nekandidē) vai personu, kas asociējas ar politisko partiju vai to apvienību;

3) iepriekš norādīto personu attēlus;

4) informāciju par deputātu kandidātu sarakstu;

5) politiskās partijas logo vai nosaukumu, kandidātu saraksta numuru vai nosaukumu u.c. vizuālos elementus;

6) informāciju, kas slavina vai popularizē, vai, tieši otrādi, kritizē, vai negatīvi izceļ norādītos subjektus;

7) informāciju, kas aicina uz pārmaiņām vai, tieši pretēji, aicina palikt pie esošām vērtībām; informāciju, kas slavina, popularizē vai kritizē valsts vai pašvaldību institūciju, iestādi vai deputātu kandidātu;

8) u.c.*

(*Informatīvajā materiālā veikto piemēru un pazīmju uzskaitījums nav pilnīgs, un var tikt konstatēti arī citi veida gadījumi.)”[3]

[17.1] Tāpat KNAB informatīvajā materiālā ir aprakstītas arī slēptās aģitācijas pazīmes:

“Jebkura publiska darbība, kuras mērķis ir tieši vai netieši publiski popularizēt kādu politisko partiju, vai to apvienību un deputāta kandidātu, aicinot par to balsot, vai arī paužot negatīva rakstura informāciju, aicinot balsot pret kādu politisko partiju vai deputāta kandidātu. Piemēram:

1) informācija satur netiešu aicinājumu balsot “par” vai “pret” kādu politisko partiju vai deputātu kandidātu;

2) informācijas sniegšana sabiedrībai par deputāta kandidāta politisko vai profesionālo darbību plašsaziņas līdzekļos, vides reklāmā vai citā publiski pieejamā veidā, it īpaši, ja pirms priekšvēlēšanu aģitācijas perioda šāda informācija netika sniegta vai tika sniegta retāk un mazākā apjomā, nekā tas tiek darīts priekšvēlēšanu aģitācijas periodā;

3) jebkuras formas vai jebkura veida publisks (sabiedrībai pieejams) paziņojums, publikācija vai pasākums, kura nolūks ir veicināt partijas vai deputāta kandidāta popularitāti;

4) partijas logo vai nosaukuma, kandidātu saraksta numura, nosaukuma vai citu līdzīgu vizuālu elementu iekļaušana publikācijā vai raidījumā;

5) ar partiju saistīta notikuma atspoguļošana, ja tam nav tiešas saistības ar konkrētas publikācijas, programmas, raidījuma saturu, vai arī tas ir tieši un nepārprotami veidots kādas partijas popularizēšanai; partijas vai deputāta kandidāta parādīšanās bez pamatota iemesla. Piemēram, deputāta kandidāts tiek izmantots kā kāda notikuma galvenais komentētājs, tiek atspoguļoti sabiedrībai nenozīmīgi kandidāta privātās dzīves notikumi, lai palielinātu konkrētā kandidāta publicitāti u.c.;

6) publikācija vai raidījums ir vienpusīgs, tajā nav sabalansēti atspoguļoti iesaistīto pušu viedokļi, un nav mēģināts noskaidrot ekspertu viedokli;

7) žurnālists, neuzdodot konkrētus jautājumus, ļauj deputāta kandidātam netraucēti izteikties, izvēlēties sarunas tēmu un virzību, vai uzdod jautājumus, lai izceltu deputāta kandidāta personības pozitīvās iezīmes;

8) ēst gatavošanas, sporta vai tamlīdzīgs raidījums ar deputātu kandidāta parādīšanos saturā (gatavojot ēst vai runājot par sportu);

9) sociāla kampaņa vai komerciāla reklāma (tajā skaitā medija reklāma), kas satur netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko partiju vai deputātu kandidātu;

10) masu informatīvais līdzeklis satur informāciju ar viena vai tikai dažu politisko partiju vai to apvienību pārstāvju viedokļiem, intervijām komentāriem, arī tādiem, kas nav saistīti ar politisko darbu, bet saistīti ar kādu profesionālo sfēru; laikraksts vai kāds cits preses izdevums tiek izdots tikai priekšvēlēšanu aģitācijas periodā;

11) laikraksts vai kāds cits preses izdevums publicē priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus par cenu, kas nesedz tā izdošanas izmaksas;

12) u.c.*.

(*Informatīvajā materiālā veikto piemēru un pazīmju uzskaitījums nav pilnīgs, un var tikt konstatēti arī citi veida gadījumi.)"[4]

[18] Monitoringa rezultāti liecina, ka:

[18.1] deputāta kandidāts Anatolijs Danilāns priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā tika atspoguļots 2022.gada 28.jūlija raidījumā "1:1" (raidījums sākas pulksten 00:35:40 un beidzas 01:16:27) un tajā pauda savu viedokli visu raidījuma laiku.

[19] Minētajā raidījumā nav konstatēta tieša priekšvēlēšanu aģitācija no deputāta kandidāta Anatolija Danilāna puses, bet kā norādīts KNAB informatīvajā materiālā, tad:

[19.1] par priekšvēlēšanu aģitāciju tiek uzskatīta –

6) informācija, kas slavina vai popularizē, vai, tieši otrādi, kritizē, vai negatīvi izceļ norādītos subjektus;

[19.2] viena no slēptas aģitācijas pazīmēm ir – "jebkuras formas vai jebkura veida publisks (sabiedrībai pieejams) paziņojums, publikācija vai pasākums, kura nolūks ir veicināt partijas vai deputāta kandidāta popularitāti;"

[19.1.1] 2022.gada 28.jūlija raidījumā "1:1" (saruna ar profesoru, gastroenterologu Anatoliju Danilānu) tika pausta informācija par raidījuma viesa Anatolija Danilāna personību un savas jomas profesionāli, gan tika pausta informācija par raidījuma viesa Anatolija Danilāna hobijiem, tā, lai izceltu deputāta kandidāta personības pozitīvās iezīmes un sasniegumus profesionālajā jomā.

Konstatētais liecina, ka izplatītajā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa raidījumā ir saskatāmas slēptas priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmes.

[20] Ņemot vērā pieejamo informāciju, Padomei nav iespēju konstatēt, ka par minētā raidījuma izplatīšanu priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā būtu saņemta samaksa. PAL 1.panta 5.punkts noteic: "Samaksa — jebkāda atlīdzība, tai skaitā jebkuri mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu citai personai u.c. (turpmāk arī — maksa)." Padome uzsver, ka likumdevējs nav veicis pilnīgu samaksas uzskaitījumu, par ko liecina normā ietvertais "u.c.". Līdz ar to normas piemērotajiem ir atstāta iespēja piepildīt jēdzienu ar saturu. Tieši to arī Padome dara, pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā un to skatot pēc būtības, nevis sašaurināti. Respektīvi, samaksa PAL 1.panta 5.punkta izpratnē ir arī atsvabināšana no samaksas pienākuma un, ja plašsaziņas līdzeklis atbrīvojis no samaksas pienākuma, tad secināms, ka priekšvēlēšanu aģitācija norit uz plašsaziņas līdzekļa rēķina. Šī atziņa ir nostiprināta tiesu praksē (Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2021.gada 9.aprīļa spriedums, Lietas Nr.1A30061420,Lietvedības Nr.1A-0080-21/18)[5]. Tomēr augstāk secinātais ļauj secināt, ka LTV darbībā ir saskatāmas slēptas priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmes, jo raidījuma viesis Anatolijs Danilāns raidījuma izplatīšanas brīdī – 2022.gada 28.jūlijā – ir deputāta kandidāts no partijas "Attīstībai/Par!" un LTV nekādā veidā nedz rakstiski sniegtajos paskaidrojumos, ne lietas izskatīšanas laikā Padomes sēdē, nenorādīja uz to, ka A.Danilāns konkrētajā gadījumā ir uzskatāms par tādu ekspertu, kura piedalīšanas raidījumā 2022.gada jūlija mēnesī ir uzskatāma par attaisnojamu, pat, ja šī persona ir deputāta kandidāts.

[21] VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos norāda, ka 2022.gada 28.jūlijā programmā “LTV1” tika izplatīts raidījuma “1:1” atkārtojums un pirmreizējais raidījums VSIA “Latvijas Televīzija” programmā “LTV1” tika izplatīts 2021.gada 7.decembrī, līdz ar to raidījuma veidotājiem nebija zināms, ka Anatolijs Danilāns būs deputāta amata kandidāts 2022.gada 14. Saeimas vēlēšanās. Padomes ieskatā fakts, ka raidījums tika veidots 2021.gada nogalē, nav noteicošais faktors, jo slēptajai priekšvēlēšanu aģitācijai var tikt izmantots arī ārpus priekšvēlēšanu aģitācijas perioda veidots raidījums. Konkrētajā gadījumā VSIA “Latvijas Televīzija” 2022.gada 28.jūlijā izplatīja raidījuma “1:1” atkārtojumu satur informāciju, kas ir uzskatāma par priekšvēlēšanu aģitāciju partijas “Attīstībai/Par!” deputāta kandidātam Anatolijam Danilānam, jo tā satur tikai pozitīvu Anatolija Danilāna personības un profesionālo spēju raksturojumu un VISA “Latvijas Televīzija” nav pamatojusi, kāpēc priekšvēlēšanu aģitācijas periodā ir būtiski atspoguļot tieši Anatolija Danilāna viedokli un kāda ir sabiedriskā interese tieši šajā laikā dzirdēt šīs personas viedokli. VSIA “Latvijas Televīzija” norādītais, ka jūlija mēneša programmā esot apzināti atteikusies no tādu raidījumu atkārtojumu izvēles, kurās dalību ņēma ar politiskiem procesiem saistītas personas un LTV programmas plānotāju ieskatā šo personu profesionālā un cita darbība nekādā veidā nebija saistīta ar politiku un nebija nekādu pazīmju, ka šī persona varētu būt jebkādā veidā tieši saistīta Saeimas vēlēšanām 2022, Padomes ieskatā nav ņemama vērā, jo pirmkārt, pamatojoties uz Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 1.panta 4.punkts nosaka, ka “priekšvēlēšanu aģitācijas periods — laika posms no 120.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai. Ja Saeima ir atlaista vai atsaukta vai pašvaldības dome tiek atlaista, vai tiek izsludinātas atkārtotas vēlēšanas, priekšvēlēšanu aģitācijas periods ir laika posms no vēlēšanu izsludināšanas dienas līdz vēlēšanu dienai.” No minētā izriet, ka priekšvēlēšanu aģitācijas perioda sākuma diena netiek noteikta no brīža, kad attiecīgā politiskā partija vai deputāta kandidāts tiek pieteikts attiecīgajā pašvaldības vēlēšanu komisijā, bet konkrētā dienā, kas ir 120.dienas pirms vēlēšanām. Līdz ar to, kā jau tas tika iepriekš lēmumā minēts, tad 14.Saeimas vēlēšanu priekšvēlēšanu aģitācijas periods sākās 2022.gada 4.jūnijā. Saeimas vēlēšanu likuma 9.panta trešā daļa nosaka, ka “Kandidātu sarakstus var iesniegt, sākot ar astoņdesmito dienu pirms vēlēšanu dienas. Pēdējā kandidātu sarakstu iesniegšanas diena ir sešdesmitā diena pirms vēlēšanu dienas.” Tas nozīmē, ka līdz astoņdesmitajai dienai pirms vēlēšanām partijām un partiju apvienībām nav iespēju izvirzīt savus deputātu kandidātus, kā arī nosaukt savas partijas potenciāli izvirzāmos Ministru prezidenta amata kandidātus, līdz ar to būtu absurdi uzskatīt, ka priekšvēlēšanu aģitācija gan tieša, gan netieša ir atļauta līdz brīdim, kad tiek oficiāli reģistrēta partija vai partiju apvienība un tajā iekļautie deputātu kandidāti, ja priekšvēlēšanu aģitācijas periods ir sācies jau 120 dienas pirms vēlēšanu dienas. VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos norāda arī to, ka saskaņā ar LTV Programmu plānošanas instrukciju katra mēneša programmu plāns LTV programmās tiek veidots līdz iepriekšējā mēneša 5.-10. datumam. Tas nozīmē, ka jūlija mēneša programma tika saplānota līdz 5.-10. jūnijam. Vasaras sezonas plānošana ir vēl savlaicīgāka, jo periods no jūnija pēdējās nedēļas, kad beigusies regulārā sezona, līdz augusta beigām/septembra sākumam vidēji 10 nedēļu garumā tiek plānots vienkopus pēc sleju principa. Atsevišķi, konkrēti raidījumi speciāli netiek plānoti, bet gan prime-time, gan nakts programmā tiek plānoti vienāda nosaukuma raidījumi maksimāli vienādā laikā pēc nedēļas vai dienu principa atbilstoši lineārajai programmai nepieciešamajā hronometrāžā, papildus piebilstot, ka salīdzinājumā ar regulāro rudens/ziemas/pavasara TV sezonu ar apjomīgu oriģinālsatura apjomu, vasaras sezonas programmas specifika ir būtisks arhīva satura pieaugums. Vidēji oriģinālsatura un to atkārtojumu īpatsvars samazinās par 70%, tā vietā aktīvi un lielā daudzumā tiek plānoti arhīva raidījumi, kas nav piesaistīti konkrētam notikumam, procesam, gadalaikam un tamlīdzīgi. Tāpat VSIA “Latvijas Televīzija” atzīmē, ka raidījuma “1:1” atkārtojums “LTV1” nakts programmā tika plānots sešas nedēļas pēc kārtas, un neviens no tiem nav speciāli izvēlēts ar mērķi izcelt konkrētu personu. Padomes ieskatā, VSIA “Latvijas televīzija” norādītais par mēneša programmu veidošanas principiem nav iemesls tam, ka netiek ievērotas spēkā esošās normas attiecībā uz ierobežojumiem priekšvēlēšanu aģitācijas periodā. VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos norāda arī to, ka informācija par to, ka Anatolijs Danilāns ir deputātu kandidāts informācija tika saņemta 2022. gada 9.jūlijā, tas ir, daudz vēlāk, nekā šī raidījuma atkārtojums tika ieplānots LTV programmā. Papildus tam VSIA “Latvijas Televīzija” norāda, ka LTV rīcībā pagaidām nav rīka (piemēram, datorprogrammas) vai speciāli nolīgta darbinieka, kas monitorētu visus publiski izskanējušos paziņojumus par personu iesaistīšanos 2022. gada Saeimas vēlēšanu kampaņā un operatīvu veiktu nepieciešamās izmaiņas LTV programmu plānos. Līdz ar to konkrētajā gadījumā netika savlaicīgi konstatēta Anatolija

Danilāna iesaistīšanās Saeimas vēlēšanās 2022 kā deputāta kandidātam un veiktas izmaiņas programmā, aizstājot raidījumu ar citu. Padome uzsver, ka elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir jāievēro priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumi visā priekšvēlēšanu aģitācijas laikā un elektroniskais plašsaziņas līdzeklis par to redakcionāli ir atbildīgs saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 25.pantu, līdz ar to VSIA "Latvijas Televīzija" atruna par to, ka nav rīka (piemēram, datorprogrammas) vai speciāli nolīgta darbinieka, kas monitorētu visus publiski izskanējušos paziņojumus par personu iesaistīšanos 2022. gada Saeimas vēlēšanu kampaņā un operatīvu veiktu nepieciešamās izmaiņas LTV programmu plānos, nevar tikt uzskatīts par apstākli, kas atbrīvo no atbildības par priekšvēlēšanu aģitācijas periodā noteiktajiem priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumiem. VSIA "Latvijas Televīzija" paskaidrojumos norādītais, ka raidījums "1:1" tika veidots kādu laiku pirms tam, kad kļuva zināms par konkrētās personas dalību Saeimas vēlēšanās 2022, līdz ar to ir neiespējami, ka raidījums varētu saturēt tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu, Padomes ieskatā, nav pamatots, jo arī iekļaujot programmā raidījumu, kas ir veidots iepriekšējā gadā, bet tajā ir atspoguļotas tikai personas pozitīvās iezīmes un profesionālie sasniegumi, var gan pēc elektroniskā plašsaziņas līdzekļa izvēles, gan arī pēc vienošanās tikt iekļauta elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programmā, lai popularizētu personu, kura nolēmusi būt par deputāta kandidātu Saeimas vēlēšanās. VSIA "Latvijas Televīzija" paskaidrojumos norādītais, ka raidījumam "1:1" tā izplatīšanas laikā skatījumu skaits ir neliels šajā gadījumā nav nozīmes, jo priekšvēlēšanu aģitācijas perioda aģitācijas materiālu izplatīšanas pārkāpumi elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā, saskaņā ar Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma normām ir formāla sastāva, līdz ar to atbildība iestājas ar pārkāpuma veikšanas faktu, papildus nevērtējot, no cik liela sabiedrības daļa šo raidījumu noskatījās, jo pārkāpums ir noticis raidījuma izplatīšanas brīdī.

[22] Atbilstoši "Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes vadlīnijām Elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbībai priekšvēlēšanu aģitācijas laikā" 3.2. punktā noteiktajam, deputātu kandidāti vai publiski atpazīstami politisko spēku līderi, kuri satura veidošanas jomā nav darba tiesiskajās vai citās līgumiskajās attiecībās ar elektronisko plašsaziņas līdzekli, nedrīkst būt sporta, kultūras un citu notikumu komentētāji. Gadījumā, ja kāda notikuma komentēšanai izvēlēts tieši deputāta kandidāts vai publiski atpazīstams politiskā spēka līderis, šim lēmumam jābūt redakcionāli pamatotam, izvērtējot, kāpēc tieši šī persona ir visatbilstošākā konkrētā notikuma komentēšanai. Nepieciešamības gadījumā elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim jāspēj lēmums pamatot. Tāpat elektroniskā plašsaziņas līdzekļa pienākums ir izvērtēt, vai, gadījumā, ja atbilstošākais konkrētā notikuma komentētājs ir tieši deputāta kandidāts un tam nav iespējams atrast citu aizvietotāju, vai šo konkrēto raidījumu vai epizodi nav iespējams iekļaut programmā pēc priekšvēlēšanu aģitācijas perioda beigām. Lemjot par konkrētā deputātu kandidāta vai publiski atpazīstama politiskā spēka līdera atspoguļošanu priekšvēlēšanu aģitācijas periodā, elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim jāizvērtē šādi kritēriji:

– sabiedriskā interese zināt attiecīgās personas viedokli;

– personas atspoguļojuma intensitāte attiecīgajā raidījumā, kā arī elektroniskā

plašsaziņas līdzekļa programmā kopumā;

– nepieciešamība garantēt godīgus dažādu politisko spēku konkurences apstākļus

priekšvēlēšanu aģitācijas periodā, taču Padomes ieskatā, šajā gadījumā nav nodrošināta acīmredzama sabiedriskā interese un personas atspoguļojuma intensitāte attiecīgajā raidījumā, tādejādi pārkāpjot godīgu priekšvēlēšanu aģitācijas nodrošināšanu. Tāpat VSIA "Latvijas Televīzija" ne savos paskaidrojumos, ne arī Padomes sēdes laikā neminēja, ka par pamatu lēmumam attiecībā uz Raidījuma izplatīšanu priekšvēlēšanu aģitācijas periodā, bija vēlme izplatīt raidījumu, kura pamattēma Covid–19 vēl ir aktuāla un ka šāda raidījuma izplatīšanai mērķis ir sabiedriskā interese zināt profesora un gastroenterologa viedokli, līdz ar to VSIA "Latvijas Televīzija" nav izvērtējusi raidījuma atkārtojuma izplatīšanas nepieciešamību tieši priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā.

[23] Padomes ieskatā, lai novērtētu izdarītā administratīvā pārkāpuma būtiskumu, ir jāvērtē arī Raidījumā izplatītā satura publiskums. Raidījuma satura publiskums nozīmē, ka tas tiek izteikts atklāti, cilvēkiem pieejamā un saprotamā veidā, tas ir, citu personu klātbūtnē vai arī tādā veidā,

ka arī klāt neesošas personas var ar tiem iepazīties. Vai raidījumā iekļautais saturs ir publisks, jāizlemj, ievērojot visu apstākļu kopumu – vietu, laiku, situāciju un citus apstākļus, kādos tas izteikts. Tas nozīmē, ka raidījuma saturs ir jāizplata publiskā, sabiedrībai pieejamā veidā, t.sk. internetā, tiešraidē elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos. Konkrētajā gadījumā pirmreizēji Raidījums tika izplatīts VSIA "Latvijas Televīzija" programmā "LTV 1" 2021.gada 7.decembrī – laikā, kad īpaši aktuāla bija tēma Covid−19. Raidījumā izskanējusi informācija ne tikai par Covid-19, bet arī par raidījuma viesa Anatolija Danilāna pozitīvajām personības iezīmēm un profesionālajiem sasniegumiem. Vienlaikus Padome konstatē, ka 2022.gada 28.jūlijā tēmas, kas saistītas ar Covid-19 joprojām ir aktuālas, tomēr aktualitāte ir ievērojami samazinājusies, salīdzinot ar 2021.gada decembri. Tāpat, Padomes ieskatā, Latvijā ir arī citi eksperti šajā jomā, kuri nav deputātu kandidāti Saeimas vēlēšanās 2022 un var veikt informējošo darbu par aktualitātēm saistībā ar Covid-19. Bez tam Raidījuma viesis Anatolijs Danilāns uz raidījuma izplatīšanas brīdi kā deputāta kandidāts Saeimas vēlēšanās sabiedrībai bija zināms jau no 2022.gada 6.jūlija, tas ir, 22 (divdesmit divas) dienas, un šī informācija arī vairākkārtīgi tika atspoguļota VSIA "Latvijas Televīzija" ziņu raidījumos, līdz ar to Padomes ieskatā tā ir vērtējama kā neizdarība un pārkāpuma apzināta pieļaušana no VSIA "Latvijas Televīzija" puses.

[24] Vērtējot Raidījuma laikā izplatīto informāciju, ir konstatējams saturs, kas nepārprotami parāda Raidījuma viesi Anatoliju Danilānu kā ļoti pozitīvu personību, kas savā dzīvē ir ļoti daudz sasniedzis profesionālajā jomā. Līdz ar to Padome secina, ka VSIA "Latvijas Televīzija" programmā "LTV1" 2022.gada 28.jūlijā izplatītajā raidījumā "1:1" atspoguļotā informācija nepārprotami un būtiski pārkāpj PAL 3.panta pirmo daļu.

[25] Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma (turpmāk arī – AAL) 132.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai to izdarījusi pie atbildības saucamā persona, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Pamatojoties uz AAL 11.panta pirmajā daļā noteikto, ja personas izdarītais administratīvais pārkāpums konkrētajos apstākļos nav radījis tādu apdraudējumu tiesiski aizsargātajām interesēm, lai par to piemērotu sodu (maznozīmīgs pārkāpums), amatpersona var neuzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, bet, ja tas ir uzsākts, amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa jebkurā stadijā var to izbeigt, nepiemērojot sodu. Šajā gadījumā amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa, ja to atzīst par lietderīgu, izsaka personai aizrādījumu. Aizrādījums nerada tiesiskas sekas.

[26] Juridiskās personas vaina nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus: pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta atbildība, otrkārt, vai juridiskā personā veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu (Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 5.marta spriedums lietā Nr.SKA-19/2009). Saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 25.pantu "elektroniskie plašsaziņas līdzekļi uzņemas redakcionālo atbildību. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu redakcionālā atbildība šā panta izpratnē ir efektīva kontrole gan attiecībā uz raidījumu izvēli, gan attiecībā uz to organizāciju programmās un katalogos. Šie noteikumi neattiecas uz programmu retranslāciju." Tā kā VSIA "Latvijas Televīzija" pati veido savu programmu un attiecībā uz programmas ietvaros izplatītajiem raidījumiem un tajos atspoguļotajām personām pieņem redakcionālus lēmumus, VSIA "Latvijas Televīzija" bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu atbilstoši Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma prasībām un tā, lai tiktu nodrošināta godīga vēlēšanu konkurence. No minētā secināms, ka VSIA "Latvijas Televīzija" bija iespēja Priekšvēlēšanu aģitācijas periodā neizplatīt 2021.gadā veidotu raidījumu, kurā kā raidījuma dalībnieks ir deputāta kandidāts Anatolijs Danilāns no partijas "Attīstībai/Par!". Padome uzskata, ka elektronisko plašsaziņas līdzekļu raidījumos, kuri tiek izplatīti priekšvēlēšanu aģitācijas laikā, un kuros tiek izplatīta par tikai pozitīva informācija par deputātu kandidātu ir nepieļaujama, pat, ja tā ir saistīta ar aktuālu tēmu sabiedrībā, jo tādā veidā notiek slēpta priekšvēlēšanu aģitācija par attiecīgā raidījuma dalībnieku kā deputāta kandidātu, kā arī viņa pārstāvēto partiju "Attīstībai/Par!" priekšvēlēšanu aģitācijas perioda laikā.

Ievērojot visu minēto un vērtējot to, secināms, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas varētu būt par pamatu lietvedības izbeigšanai (AAL 119.pants), lietā nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, kā arī konstatētais pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu, un tādēļ VSIA "Latvijas Televīzija" konkrētajā gadījumā nav atbrīvojama no administratīvās atbildības (AAL 11.panta pirmā daļa), un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus elektroniskos plašsaziņas līdzekļus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtošanās, Padome uzskata, ka nepieciešams VSIA "Latvijas Televīzija" piemērot administratīvo sodu. Padomes ieskatā ar administratīvā soda palīdzību VSIA "Latvijas Televīzija" tiks motivēta savā turpmākajā darbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu.

[27] Ievērojot iepriekš minēto un izvērtējot lietā esošās ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā, Padome secina, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis VSIA "Latvijas televīzija" programmā "LTV1" 2022.gada 28.jūlijā izplatītajā raidījumā "1:1", ir pārkāpis Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 3.panta pirmo daļu, tādējādi izdarot Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 35.panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu – "Par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas vai uzskaites kārtības neievērošanu elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības jomā piemēro naudas sodu fiziskajai personai no desmit līdz simt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no simt līdz tūkstoš četrsimt divdesmit naudas soda vienībām."

[28] AAL 16.panta otrā daļa nosaka, ka "viena naudas soda vienība ir pieci euro." No minētā izriet, ka par PAL 35.panta otrās daļas pārkāpumu juridiskām personām var piemērot naudas sodu no 500 euro līdz 7 100 euro.

[29] AAL 19.panta pirmā daļa nosaka, ka "sodu par administratīvo pārkāpumu piemēro ietvaros, ko nosaka likums vai pašvaldību saistošie noteikumi, kuros paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu."

[30] AAL 19.panta otrajā daļā noteikts, ka "nosakot administratīvā soda veidu un mēru, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pie atbildības saucamās personas personību (juridiskajai personai — reputāciju), mantisko stāvokli, pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus." Nosakot soda apmēru, Padome ņem vērā turpmāk norādītos apsvērumus:

[30.1] Izdarītā pārkāpuma raksturs:

1) Pārkāpums radies, jo VSIA "Latvijas Televīzija" neveica visus iespējamos pasākumus Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 3.panta pirmās daļas noteikumu ievērošanai un izplatot šo raidījumu sekmēja aģitāciju saturošas informācijas izplatīšanu par deputāta kandidātu Anatoliju Danilānu, konkrēti, Raidījuma viesa Anatolija Danilāna pozitīvajām personības iezīmēm un profesionālajiem sasniegumiem. VSIA "Latvijas Televīzija" nav apzinājusies savu darbību prettiesisko raksturu un nav paredzējusi pārkāpuma seku iestāšanās iespēju, kaut gan tās varēja un vajadzēja paredzēt;

2) Izdarītais pārkāpums nav uzskatāms par tādu, kas radies tehnisku iemeslu dēļ un tas nav bijis epizodisks;

3) Izdarītais pārkāpums uzskatāms par būtisku, jo pārkāpums veikts ar mērķi maldināt personas, kurām aģitācija adresēta, jo Raidījuma viesis Anatolijs Danilāns netika norādīts kā deputāta kandidāts no partijas "Attīstībai/Par!" un tas var atstāt ietekmi uz sabiedrisko domu un vēlēšanu rezultātiem;

4) VSIA "Latvijas televīzija" pārkāpums ir vērtējams kā pirmreizējs. Padome, izvērtējot raidījumu, ņem vērā arī to, ka minētais raidījums ir izskanējis publiski sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programmā un pārkāpums ir radies jau raidījuma izplatīšanas brīdī, neskatoties uz to, cik liela auditorija raidījumu noskatījās. Ievērojot minēto, uzskatāms, ka VSIA "Latvijas Televīzija" izdarītās darbības kvalificējamas kā būtisks pārkāpums.

[30.2] Pārkāpuma izdarīšanas apstākļi:

1) nav konstatējams, ka pārkāpums būtu radies tehniskas kļūdas dēļ un tas nav bijis epizodisks;

2) pie atbildības saucamā persona nav mēģinājusi novērst pārkāpumu.

[30.3] Pie atbildības saucamās personas personība (reputācija):

1) pie atbildības saucamās personas attieksme pret izdarīto pārkāpumu – neizprot pārkāpuma rakstura būtiskumu un nav veikusi darbības, lai novērstu izdarīto pārkāpumu;

2) VSIA "Latvijas televīzija" ir sniegusi paskaidrojumus administratīvā pārkāpuma lietā Padomes noteiktajā termiņā;

3) attiecībā uz VSIA "Latvijas Televīzija" darbību pēdējā gada laikā Padomē ir uzsākti vēl 3 (trīs) administratīvā pārkāpuma procesi, no kuriem šī Lēmuma pieņemšanas brīdī 2 (divi) ir izskatīšanas stadijā, bet vienā tika piemērots administratīvais sods − brīdinājums.

[30.4] Pie atbildības saucamās personas mantiskais stāvoklis:

Saskaņā ar publiski pieejamo VSIA "Latvijas Televīzija" gada pārskatu 2021.gadu VSIA "Latvijas Televīzija" ir noslēgusi ar 326100 euro peļņu.

[30.5] Administratīvo atbildību pastiprinoši vai mīkstinoši apstākļi: nav konstatējami.

[30.6] Juridiskas personas vaina nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus: pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība, otrkārt, vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu (sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 5.marta spriedums lietā Nr.SKA-19/2009).

[30.7] Saskaņā ar AAL 13.pantu "Administratīvais sods ir ietekmēšanas līdzeklis, kas tiek piemērots administratīvo pārkāpumu izdarījušajai personai, lai aizsargātu sabiedrisko kārtību, atjaunotu taisnīgumu, sodītu par izdarīto pārkāpumu, kā arī atturētu administratīvo pārkāpumu izdarījušo personu un citas personas no turpmākas administratīvo pārkāpumu izdarīšanas."

[30.8] Pieņemot lēmumu par soda mēru, Padome ņem vērā Padomes Vadlīnijas sankciju piemērošanā par administratīvajiem un reklāmas pārkāpumiem. Ņemot vērā lietas apstākļus, kā arī to, ka pārkāpums saistīts ar godīgas vēlēšanu konkurences nodrošināšanas vajadzību un uzskatāms par būtisku. Par būtiskiem pārkāpumiem saskaņā ar Padomes vadlīnijās noteikto juridiskām personām piemērojams naudas sods no 701 līdz 1420 naudas soda vienībām jeb 3505 līdz 7100 euro. Ņemot vērā iepriekš minēto, Padome uzskata par nepieciešamu piemērot administratīvo sodu 900 (deviņi simti) naudas soda vienības jeb EUR 4500,00 (četri tūkstoši pieci simti euro) apmērā, kas uzskatāms par soda apmēru, kas nenodara VSIA "Latvijas Televīzija" ar pārkāpumu nesamērojamus materiālus zaudējumus, vienlaikus stimulējot VSIA "Latvijas Televīzija" un citus elektroniskos plašsaziņas līdzekļus turpmāk ievērot PAL prasības attiecībā uz priekšvēlēšanu aģitācijas nosacījumu ievērošanu

[1] Pieejams: https://sv2022.cvk.lv/pub/kandidatu-saraksti/attistibai-par – aplūkots 15.09.2022
[2] Pieejams: https://www.knab.gov.lv/lv/media/141/download − aplūkots 15.09.2022.
[3] Pieejams: https://www.knab.gov.lv/lv/media/141/download − aplūkots 15.09.2022.
[4] Pieejams: https://www.knab.gov.lv/lv/media/141/download − aplūkots 15.09.2022.
[5] Pieejams: file:///C:/Users/ilze.liepina/Downloads/Anonimizets_nolemums_452115.pdf− aplūkots 15.09.2022

Tiesiskais pamats:

Administratīvās atbildības likums:

- 151.pants pirmā daļa 1.punkts Izskatījusi administratīvā pārkāpuma lietu, amatpersona pieņem vienu no šādiem lēmumiem: lēmumu par soda piemērošanu;

- 153.pants pirmā daļa 1.punkts Lēmumā par soda piemērošanu norāda: administratīvā pārkāpuma lietas numuru, kā arī ietver optiski mašīnlasāmu attēlu, kurā iekodēts administratīvā pārkāpuma lietas numurs.

Priekšvēlēšanu aģitācijas likums:

- 35.pants otrā daļa Par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošanas vai uzskaites kārtības neievērošanu elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības jomā piemēro naudas sodu fiziskajai personai no desmit līdz simt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no simt līdz tūkstoš četrsimt divdesmit naudas soda vienībām.

Nolēma:

1. Sodīt pie atbildības saucamo personu: Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Televīzija", reģistrācijas numurs 40003080597, piemērojot administratīvo sodu – naudas sodu 900 naudas soda vienību apmērā, kas atbilst 4500.00 EUR (četri tūkstoši pieci simti *euro* 0 centi).

2. Paziņot lēmumu: Pie atbildības saucamā persona Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Televīzija", reģistrācijas numurs 40003080597.

Ivars Āboliņš

Priekšsēdētājs

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Dokuments sagatavots Administratīvo pārkāpumu atbalsta informācijas sistēmā.

Lēmumu var pārsūdzēt 10 darba dienu laikā Rīgas pilsētas tiesa saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 166., 167. un 168. pantu. Sūdzību adresēt: Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome Doma Laukums 8A, Rīga, LV-1939, tālr. 67221848, fakss 67220448, e-pasts neplpadome@neplpadome.lv

Administratīvās atbildības likuma 166. pants. Tiesības pārsūdzēt administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu
(1) Administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu var pārsūdzēt augstākai amatpersonai persona, kurai piemērots administratīvais sods, kā arī cietušais, bet daļā par rīcību ar mantu — arī aizskartais mantas īpašnieks.
(2) Ja augstākas amatpersonas nav, lēmumu var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā fiziskā persona atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai, bet juridiskā persona — atbilstoši juridiskajai adresei. Ja personai nav deklarētās dzīvesvietas Latvijā vai juridiskās personas adrese neatrodas Latvijā, lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā atbilstoši administratīvā pārkāpuma konstatēšanas vietai.
Administratīvās atbildības likuma 167. pants. Augstākai amatpersonai adresētās sūdzības forma un saturs
(1) Sūdzību iesniedz rakstveidā.
(2) Sūdzībā norāda:
1) tās augstākās amatpersonas nosaukumu, kurai adresēta sūdzība;
2) sūdzības iesniedzēja vārdu, uzvārdu un deklarēto dzīvesvietu, elektroniskā pasta adresi (ja tāda ir) un tālruņa numuru, bet juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, elektroniskā pasta adresi un tālruņa numuru. Ja sūdzību iesniedz juridiskās personas pārstāvis, — arī šā pārstāvja vārdu, uzvārdu, dzīvesvietu vai citu adresi, kurā viņš ir sasniedzams, elektroniskā pasta adresi (ja tāda ir) un tālruņa numuru;
3) lēmumu, par kuru iesniedz sūdzību;

4) kādā apjomā lēmumu pārsūdz;
5) argumentus ar pamatojumu tam, kā izpaužas lēmuma nepareizība;
6) sūdzības iesniedzēja prasījumu;
7) sūdzībai pievienotos dokumentus;
8) sūdzības sastādīšanas laiku.

(3) Sūdzību paraksta iesniedzējs vai juridiskās personas pārstāvis.

(4) Sūdzībai pievieno attiecīgu pilnvaru vai citu dokumentu, kas apliecina pārstāvja vai aizstāvja pilnvarojumu iesniegt sūdzību.

Administratīvās atbildības likuma 168. pants. Administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā lēmuma pārsūdzēšanas kārtība

(1) Administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu persona var pārsūdzēt augstākai amatpersonai 10 darbdienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas.

(2) Sūdzību iesniedz amatpersonai, kura pieņēmusi lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā. Amatpersona sūdzību ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem triju darbdienu laikā nosūta izskatīšanai pēc piekritības.

(3) Augstāka amatpersona sūdzību neizskata, ja:
1) personai nav subjektīvo tiesību iesniegt sūdzību;
2) nokavēts šā panta pirmajā daļā norādītais pārsūdzēšanas termiņš.

Administratīvā pārkāpuma procesā piemēroto naudas sodu, piespiedu naudu, atlīdzināmos procesuālos izdevumus un zaudējumus dabas resursiem var samaksāt portālā www.latvija.lv, izmantojot e-pakalpojumu Administratīvo sodu pārbaude un nomaksa.

Administratīvās atbildības likuma 262. pants. Naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņš

Sodītajai personai piemērotais naudas sods pilnā apmērā samaksājams ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad stājies spēkā nolēmums par sodu.

Administratīvās atbildības likuma 269. pants. Naudas soda piespiedu izpildes kārtība

(1) Iestāde pēc naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņa beigām nekavējoties nodod nolēmumu par sodu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

(2) Piedziņu veic zvērināts tiesu izpildītājs Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

(3) Ja sodītā persona ir nepilngadīgais, piespiedu izpildes ietvaros veicamās darbības vērš pret tā likumisko pārstāvi, izņemot gadījumus, kad nepilngadīgais ir nodots aprūpē audžuģimenei vai atrodas bērnu aprūpes iestādē.

Lūdzu ņemt vērā, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 568.pantam, lēmuma brīvprātīga izpilde pēc tam, kad izpildu dokuments iesniegts piespiedu izpildei, neatbrīvos Jūs no pienākuma atlīdzināt izpildes izdevumus tiesu izpildītājam.

.....

Naudas sods

Summa	4500.00 €
Maksājuma mērķis	18012000002522-2
Saņēmējs	Valsts kase
Saņēmēja reģistrācijas numurs	90000050138
Saņēmēja banka, kods, konts	Valsts kase (TRELLV22) LV78TREL1060001019900
Ekonomiskās klasifikācijas kods	10199

.....